

Алтернативен бюджет с ниски данъци 2008

Георги Ангелов

старши икономист ИОО – София

11 ноември 2007

Основни цели

- Намаляване на данъчното бреме и преразпределението през бюджета (по-голяма част от дохода остава в ръцете на гражданите и фирмите)
- Увеличаване ефективността на държавните разходи и публичните услуги

в резултат:

- Ускоряване на инвестициите, предприемачеството и икономическия растеж
- Повишаване ръста на доходите

Данъчна реформа

- 10% плосък данък върху доходите
- 10% данък върху печалбата
- 10% осигурителни вноски

ВКЛЮЧИТЕЛНО:

- 10% данък за едноличните търговци (ЕТ)
- премахване на данъка върху дивидентите

Данъчна децентрализация

- Общините определят местните данъци
- Няма минимална граница за размера на местните данъци (общината може да премахне някои от тях, ако реши)
- Част от данъка върху доходите става местен данък (в началото 9% - републикански, 1% - местен)
- Горна граница за размера на данъците през първите години
- Процедура за фалит на общини

Пенсионна реформа

- Цялата осигурителна вноска от 10% влиза в избран от осигурения пенсионен фонд
- Пенсиите на сегашните пенсионери се финансират изцяло от държавния бюджет
- Увеличение на пенсиите с 25% от 1 юли за сметка на съкращаване на излишни бюджетни разходи

Здравна реформа

- Разбиване монопола на държавната здравна каса – всеки сам решава къде да внася здравните си вноски
- Конкуренция между здравни каси
- Държавата определя минимален пакет от здравни услуги, предоставяни от фондовете
- Държавата финансира здравните вноски на пенсионери, деца, безработни, бедни
- Пазарно договаряне между здравни каси, болници, лекари

Намаляване на заетите в бюджетния сектор

- 20% намаляване на персонала
- 25% ръст на брутните заплати на тези, които останат на работа
- допълнителен ръст на нетния доход заради намалението на данъка и осигуровките

Други разходни реформи

- Програмно бюджетирание в чист вид – финансират се обосновани програми и проекти
- Намаляване разходите за издръжка на административните структури с 14%, вкл. намаляване на броя на учрежденията и администрациите
- Намаляване на субсидиите за губещи компании и дейности с една трета

Други разходни реформи (2)

- Увеличаване на пенсиите с 25%
- 7% намаление на разходите за трансферни програми и обезщетения чрез:
  - преглед и спиране на неефективните програми за заетост;
  - наблягане на квалификационни;
  - насочване на социалните програми към наистина нуждаещите се

Други разходни реформи (3)

- Прехвърляне на разходи за инфраструктура към частния сектор чрез прозрачен и конкурентен търг (най-вече при летища, пристанища и магистрали)
- Намаляване разходите за лихви по дългове чрез:
  1. Спиране вземането на нови държавни дългове;
  2. Намаляване размера на държавния дълг;
  3. По-рядко предоставяне на държавни гаранции

Други разходни реформи (4)

- Образование – децентрализация, делегирани бюджети, ваучерна система, конкуренция, пазар на учителския труд, външно оценяване
- Висше образование – автономия на университетите сами да определят таксите си и броя на студентите; отпускане на стипендии и кредити на студентите, а не на субсидии за университетите; премахване на забраната за откриване на чужди университети
- Наука – финансиране на проектен принцип вместо субсидии за учреждения като БАН, повече наука в университетите

Алтернативен бюджет: основни данни

- Приходи: 24 милиарда лева (27.2 в правителствения)
- Разходи: 22.3 милиарда лева (25.4 в правителствения)

- Дял от БВП:
  - приходи: 39% (44.1% в правителствения)
  - разходи: 36.2% (41.1% в правителствения)

	2008 МС	2008 Алтернативен	Сравнение
млн. лв.			
Общо приходи	27,192.3	24,067.7	-11.5%
Данъчни приходи	22,098.9	18,853.0	-14.7%
<i>Преки данъци</i>	9,251.3	5,011.3	-45.8%
Корпоративни данъци	2,261.8	2,364.5	4.5%
Данък върху доходите на физическите лица	2,190.0	2,646.5	20.8%
Приходи на социалното и здравното осигуряване	4,799.5	0	-100.0%
Осигурителни вноски за ДОО	3,831.9	0	-100.0%
Здравноосигурителни вноски	967.6	0	-100.0%
<i>Косвени данъци</i>	12,102.7	13,091.7	8.2%
ДДС	8,110.0	8,128.3	0.2%
Акцизи	3,797.7	3,990.1	5.1%
Мита и митнически такси	195.0	223.3	14.5%
<i>Други данъци</i>	744.9	750.0	0.7%
Неданъчни приходи	3,193.3	3,314.6	3.8%
Помощи	1,900.1	1,900.1	0.0%

	2008 МС	2008 Алтернативен	Сравнение
Общо разходи и Вноска в общия бюджет на ЕС	25,370.9	22,340.0	-11.9%
Общо разходи	24,711.0	21,680.1	-12.3%
<i>Общо нелихвени разходи</i>	<i>24,042.9</i>	<i>21,180.1</i>	-11.9%
Текущи нелихвени разходи	19,091.0	16,700.1	-12.5%
Заплати и стипендии	3,610.5	3,200.0	-11.4%
Осигурителни вноски	1,021.2	400.0	-60.8%
Издръжка	4,775.6	4,100.0	-14.1%
Субсидии - общо	1,342.6	900	-33.0%
Субсидии	1,139.7	900.0	-21.0%
Социално осигуряване и грижи	8,341.1	8,100.0	-2.9%
Пенсии	5,276.8	6,000.0	13.7%
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата	1,578.0	1,300.0	-17.6%
Здравноосигурителни плащания	1,486.3	800.0	-46.2%
Други здравно осигурителни вноски			
Дълготрайни активи	4,257.9	4,000.0	-6.1%
Резерв за непредвидени и неотложни разходи	694.0	480.0	-30.8%
- за структурни реформи и за фискална устойчивост	409.0	300.0	-26.7%
- бюджет	205.0	100.0	-51.2%
- за бедствия	80.0	80.0	0.0%
<i>Лихви</i>	<i>668.1</i>	<i>500.0</i>	-25.2%
Вноска в общия бюджет на ЕС	659.9	659.9	0.0%
Баланс	1,821.4	1,727.7	-5.1%

Ефекти от алтернативния бюджет с ниски данъци

- по-висок икономически растеж
- ръст на инвестициите (местни + чужди)
- ръст на нетните доходи в резултат на по-ниското облагане
- намаляване на сивата икономика
- Ръст на доходите в резултат на икономическия растеж

Следващите години

- Заради ЕС – ръст на акцизите върху цигарите, горивата, енергията
- Използване на приходите от този ръст за допълнително намаляване на данъчното бреме:
  - 5% плосък данък върху доходите и печалбите
  - нулев данък за реинвестираните печалби